

Sinds juli hebben we een nieuwe Vlaamse regering met een nieuw regeerakkoord. Wat staat er ons voor onderwijs te wachten in de komende vijf jaren? De start van het nieuwe schooljaar was voor minister Pascal Smet de gelegenheid om een tip van de sluier op te lichten.

Besparen zullen we!

Voor onderwijs voorziet de Vlaamse regering in de komende legislatuur 304 miljoen euro besparingen en 250 miljoen euro voor nieuw beleid.

Jaar	Besparingen	Nieuw beleid
2010	36 miljoen	0
2011	67 miljoen	0
2012	67 miljoen	30 miljoen
2013	67 miljoen	70 miljoen
2014	67 miljoen	150 miljoen
(2010-2014)	304 miljoen	250 miljoen

Inmiddels blijkt dat de Vlaamse regering volgend jaar reeds meer dan 100 miljoen euro zou willen besparen op onderwijs (De Morgen, 18 september).

Eind 2009 loopt de huidige CAO van het Onderwijs af en beginnen de onderhandelingen voor een nieuwe CAO. Minister Smet weet nu al: «Opslag zit er deze regeerperiode voor de leerkrachten niet in» (De Standaard, 1 september).

Sinds 1990 besparen de opeenvolgende Vlaamse regeringen op het personeel via het *aanwendingspercentage*. Als een school op basis van het aantal leerlingen recht heeft op 100 leerkrachten, krijgt ze er slechts 98,42 (gewoon lager onderwijs), 94,5 (buitengewoon lager onderwijs), 96,57 (gewoon secundair onderwijs), of 93,6 (buitengewoon secundair onderwijs). De onderwijsvakbonden vragen al 20 jaar dat de Vlaamse regering deze lineaire besparing opheft. De aanwendingspercentages moeten op 100% worden gebracht, wat voor het lager en het secundair onderwijs samen 2000 extra leerkrachten zou betekenen. Nu zegt de nieuwe minister aan de vakbonden dat hij de aanwendingspercentages zal *vermindere*n, tenzij ze alternatieve besparingen voorstellen ....

Het regeerakkoord voorziet voor onderwijs een aantal (goede) voorstellen die geld gaan kosten: kleinere kleuterklassen (de omkadering wordt opgetrokken naar het niveau van het lager onderwijs); 10 procent meer middelen voor het hoger onderwijs; versterking van het Deeltijds Kunstonderwijs en het CLB; enz. Gaat de minister de nodige middelen hiervoor vinden door op andere posten te besparen? Het welbevinden van de leerkrachten kan je niet opkrikken door het aantal leerlingen per klas te verhogen! Kan men onze werkomstandigheden verbeteren zonder dat het iets kost?

In het Franstalig onderwijs maakte minister Simonet reeds concrete besparingen bekend (o.a. 22 uren voor licentiaten en 24 uren voor de regenten in het SO; optrekken van de leeftijd van TBS van 55 naar 58 jaar). De onderwijsvakbonden organiseerden op 17 september een eerste gemeenschappelijke actie in alle scholen.

De hervorming van het secundair onderwijs

Een commissie onder leiding van Georges Monard werkte een blauwdruk uit voor de hervorming van het secundair onderwijs. De commissie-Monard pleit o.a. voor een bredere eerste graad. In de eerste graad zouden de leerlingen nog geen studiekeuze moeten maken. Het regeerakkoord noemt het rapport-Monard een interessante basis voor de hervorming van het secundair onderwijs. Minister Smet vraagt dat de commissie «de boer» op gaat om scholen, ouders en leerlingen te bevrage

n. De Vlaamse onderwijsraad moet tegen 1 april 2010 zijn advies geven. Op basis van een breed maatschappelijk debat wil de minister een conceptnota opstellen voor de hervorming van het secundair onderwijs.

Op de «Zes uren voor de democratische school» op 17 oktober treedt Georges Monard in debat met o.a. prof. Jan Van Damme (KUL).

Meertalig onderwijs

Als voormalig minister in de Brusselse regering kent Pascal Smet goed de grootstedelijke onderwijsproblematiek. Eén van de uitdagingen voor het onderwijs in Brussel, Antwerpen, Gent, Genk, Mechelen ... is dat een groeiende groep leerlingen er thuis geen Nederlands spreekt. Pascal Smet: «Er lopen op dit moment heel wat experimenten rond meertalig onderwijs. Ik wil eerst de evaluatie afwachten. Maar het is een publiek geheim dat ik voorstander ben van meertalig onderwijs». En verder: «Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft zijn grenzen bereikt. De draagkracht is overschreden. De komende jaren moeten we een intensief debat voeren over hoe we moeten omgaan met het onderwijs in Brussel. Dat gaan we samen met de Franse Gemeenschap moeten doen». (De Standaard, 1 september)

Op de «Zes uren voor de democratische school» op 17 oktober:

- Debat rond het onderwijs in Brussel met Vlaamse en Franstalige politici
- Workshop meertalig onderwijs (CLIL) met ervaringsdeskundigen

Brede school

Het begrip «brede school» wordt vaak zeer breed geïnterpreteerd. Minister Smet ziet het zo: «Er moet meer samenwerking komen tussen school en verenigingen. Waarom zouden we geen afspraken maken met de academies, en eventueel met de sportclub, dat er vlak na schooltijd les wordt gegeven in de school zelf? Ook dat is brede school.» (Gazet van Antwerpen, 31 augustus).

Op de «Zes uren voor de democratische school» op 17 oktober is er een rondetafel rond «een creatieve invulling van de brede school» met o.m. Annalisa Gadaleta, (medewerker van Mieke Vogels - Groen!), die mee het voorstel van de onthaaste school lanceerde.

De «Ondernemende Vlaming»

Met het Pact 2020 wil het regeerakkoord van Vlaanderen één van de meest competitieve regio's in Europa maken. Het regeerakkoord staat bol van de «competenties» die de jongeren moeten verwerven om hen af te stemmen op de wereld van de bedrijfssector en de arbeidsmarkt.

«We maken werk van een actieplan Ondernemend Onderwijs en Opleiding. We nemen ondernemerscompetenties op in de vakoverschrijdende eindtermen en in het competentieprofiel van de leerkrachten»
«Hiervoor zullen we scholieren ondernemingszin en ondernemerschap bijbrengen ... De lerende Vlaming zal ook vaker een ondernemende Vlaming worden».

Ons tijdschrift «De Democratische School» wijdt in zijn septembernummer een kritisch dossier aan het «competentiegericht onderwijs». Voor de prijs van 3 € kan je dit nummer toegestuurd krijgen: schrijf naar ovds@democratischeshool.org of telefoneer naar 02.7352129. Een jaarabonnement kost 10 € voor 4 nummers.

Oproep voor een democratische school: even voorstellen...

Ovds (Oproep voor een democratische school) is een lerarenorganisatie actief in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Wij zetten ons in opdat alle jongeren, ongeacht hun sociale of etnische afkomst, de kennis en vaardigheden, de wetenschappelijke en kritische vorming, zouden verwerven om de wereld te begrijpen en te veranderen. Het onderwijs moet jongeren helpen socialiseren, hen leren functioneren in de samenleving, maar moet hen niet laten wennen aan fundamentele onrechtvaardigheden. Goed onderwijs draagt bij tot de persoonlijke ontplooiing en is een hefboom voor sociale emancipatie.

Maak kennis met ons 10-puntenprogramma voor een democratisch onderwijs en onze activiteiten via

www.democratischeshool.org

Zaterdag 17 oktober 2009 Zes uren voor de democratische school

Voor de vierde keer organiseert Ovds in Brussel (Oudergem) de «Zes uren voor de democratische school». Weerom een bruisend programma met talrijke debatten, workshops, educatieve wandelingen en infostands rond een brede waaier van thema's. Recente ontwikkelingen in de onderwijspolitiek, geschiedenis, wetenschappen, talen. Of je nu in het basisonderwijs of in het secundair of in het hoger onderwijs staat, ieder vindt zijn gading... Meer info en mogelijkheid tot inschrijving op onze website

www.democratischeshool.org

Vrijwilligerslaan 103 bus 6 - 1160 Brussel - Tel.: +32 (02) 735 21 29 - Mail: ovds@democratischeshool.org
Web: www.democratischeshool.org